

PRAKTIK FÖR ASYLSÖKANDE I SAMARBETE MED MIGRATIONSVERKET

När du kommer till Sverige och söker asyl kan ofta väntan bli lång innan du får besked om huruvida du får stanna i Sverige eller inte. Du har inte heller rätt till SFI innan du fått uppehållstillstånd. För att få en meningsfull väntan är praktik ett sätt att lära sig svenska, ha något att gå upp till på morgonen samt integreras i samhället.

Migrationsverket arbetar intensivt med att matcha asylsökande med lämpliga praktikmöjligheter. De träffar och intervjuar dagligen nyanlända människor som vill ta ett första steg in på den svenska arbetsmarknaden och i vårt samhälle - alla med olika slags yrkeskompetens, branscherfarenhet, utbildningsnivå och personlig ambition. Det handlar om lärare, säljare av olika slag, vårdbiträden, kockar, städare, ingenjörer, byggarbetare, rörmokare, IT-specialister, butiksanställda osv, som vill lära känna en arbetsplats här i landet och samtidigt visa vad de kan. Alltid utan några uttalade löften om anställning. Kravet är att de skall kunna lite engelska så att tolk inte skall behövas.

Praktiken varar i cirka 4 månader och kan förlängas till max 6 månader. Även kortare tid fungerar. Avtal skrivs med Migrationsverket men är inte bindande utan kan när som helst avslutas. Som arbetsgivare kostar det inget förutom arbetskläder och namnskylt. De har endast cirka 71 kr/dag att leva på så Migrationsverket erbjuder därför busskort om praktiken ligger en bit ifrån boendet. Du kan även frivilligt till exempel erbjuda din praktikant social måltid med boende, brukare eller omsorgstagare.

Ett exempel på hur det kan gå till

1. Kontakta Migrationsverkets samordnare regionalt för att få till ett möte eller så kallad "speeddating" med de asylsökande. Uppge då hur många enheter ni är, hur många ni kan ta emot samt enheternas kontaktuppgifter. Migrationsverket intervjuar mängder av asylsökande individer om deras utbildning, yrkeserfarenheter, språkkunskaper, personliga egenskaper och önskemål om praktikplatser. Samtliga har, innan intervjun, visat aktivt intresse för att göra praktik. På träffen kan du sedan som arbetsgivare matcha kompetens och träffa praktikanterna en första gång med tolk som stöd. Det innebär att verksamhetscheferna/ enhetscheferna från ett antal enheter träffar och intervjuar en eller flera asylsökande (beroende på hur många man kan ta emot på sin enhet) och sen får de skriva upp sitt namn och nummer på den enheten där matchning sker. Detta har varit väldigt uppskattat från både arbetsgivare och asylsökande.
2. Migrationsverket förmedlar sen via mail vilka praktikanter som kommer till vilken enhet och mailar sedan ut avtal som verksamhetschefen/ enhetschefen får skriva under och skicka tillbaka till migrationsverket. Om ni kommer överens om praktik, fyller ni i blanketten "Underlag för avtal om praktikplats för asylsökande" och skickar den till Migrationsverket. De kollar med Bolagsverket och Skatteverket att allt är som det ska med företaget, d v s att inget näringsförbud föreligger eller att företaget har skatteskulder.

3. När matchning är gjord och avtal skrivet med Migrationsverket behöver verksamhetschefen/ enhetschefen utse en eller flera handledare för din praktikant/ praktikanter. I början kan det vara bra för praktikanten att ha en och samma handledare men efter ett par veckor brukar alla hjälpas åt. I detta skede är det viktigt att arbetsgivaren informerar sina medarbetare om detta praktikprojekt på APT och till närstående så att alla är informerade.
4. Kontakta sedan praktikanterna och bestäm välkomstdag (gärna några dagar innan startdag) som du som verksamhetschef/enhetschef och handledare kan närvara och berätta om verksamheten, informera om rutiner, hur sjukanmälan görs, regler kring tystnadsplikt etc. Bestäm vilka arbetstider som praktikanterna skall göra, de bestämmer hur de vill förlägga sin praktik men Migrationsverket tillåter ingen nattpraktik. Praktikanten får välja själv efter önskemål. Det är viktigt att de kombinerar sin praktik med att läsa svenska samtidigt så cirka 3-4 dagar/vecka brukar vara lagom. Uppmuntra till att praktikanten läser svenska på de fortbildningskurser som finns i landet och är gratis. Fråga den lokala samordnaren på Migrationsverket om vart dessa kurser finns och vilka dagar kurserna ges så ni kan anpassa praktiken efter dessa.
5. Vad får praktikanten göra och inte göra? En praktikant får gå dubbelt med sin handledare för att lära känna boende, rutiner etc. Tanken är att praktikanten i början inte skall gå in själv till boende utan med hjälp av handledare. Sedan är det precis som för vilken praktik som helst att det är handledaren som, sedan när det gått en tid, tar beslut om praktikanten har lärt sig så mycket att han/hon kan gå in och vara behjälpliga i omsorgsarbetet eller inte. Allt beror såklart på vilken erfarenhet praktikanten har, hur nivån på svenskan är etc. Praktikanten får en olycksfallsförsäkring via Migrationsverket. Detta står i avtalet.
6. Uppföljning och feedback bör ske då och då med handledare samt med Migrationsverkets samordnare för att följa upp och utvärdera praktiken.

Det finns redan exempel där arbetsgivare efter praktik anställt asylsökande, så kallad AT-UND, det är dock inget krav. Om du ser potential i din praktikant tänk på att i god till meddela Migrationsverket så de kan hjälpa er med att ge praktikanten ett AT-UND.

Så här kan information till enheten se ut

”Gör en samhällsinsats - Välkomna nyanlända som praktikanter!

”Vi vill som företag bidra till en av de största utmaningarna för samhället och bidra till integration och därmed göra flyktingkrisen till en möjlighet för Sverige. Vi har startat ett praktikantprogram i samarbete med Migrationsverket, om att ordna praktikplatser för personer som är asylsökande till Sverige. Ett jobb är den viktigaste vägen för att lära känna Sverige och för oss att lära känna våra asylsökande.

Syftet med detta är också att skapa intresse för vård- och omsorgsyrken hos våra asylsökande då det kommer behövas många nya medarbetare i hela branschen framöver. Praktiken kan vara en pusselbit i detta”.

”Programmet har som mål att varje verksamhet där det är möjligt i ska ta emot minst en eller ett par praktikanter”.

Vi har med detta samarbete kunnat erbjuda många asylsökande en meningsfull väntan vilket betyder oerhört mycket för dessa människor och stärker deras möjlighet att lyckas i Sverige.

Du gör verkligen en insats för samhället!